

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

La începutul anului școlar.

Înaltpreasfințitul domn Archiepiscop și Metropolit *Ioan Metianu* a adresat, din incidentul începerii noului an școlar la școlile noastre confesionale de la sate, un călduros cerculariu către toți protopresbiterii și preoții din arhidieceșă, de cuprinsul următoriu:

Nr. 8954 Pres.

Preaonoraților protopresbiteri, și onoratei preoți din arhidieceșă noastră transilvană.

Una dintră cele mai principale datorințe ale preoției, de sus până jos, fiind și învățarea și luminarea poporului, după cuvântul Domnului: „*mergând învățați toate popoarele*”, ear’ învățătura și lumina cea adevărată având a ’și lua începutul în școla elementară, pentru noi și ai noștri în școlile noastre confesionale: din privința apropierii timpului pentru începerea prelegerilor și în aceste școle, venim, și de astădată, a atrage atențiunea onoratei noastre preoți și la împlinirea acelei mari datorințe cu totă conștiințiozitatea, și totodată a-i reaminti și la această ocaziune, că învățarea și luminarea poporului nu este numai o mare datorință, dar’ și de cel mai mare interes pentru neamul nostru, pentru patria și biserica noastră, și pentru noi toți.

Este de mare interes și pentru că noi trăim în societatea altor popore, cu cari avem a ține pas sau concurență în lupta noastră de existență, trăim în societatea compatrioților noștri, cari se silesc din toate puterile la învățatură, jertfind cât pot pentru înmulțirea cunoștințelor lor, ear’ dacă nu vom urma a face și noi asemenea, atunci cum vom pute suporta acea luptă de existență, ce nu se poartă cu arme fizice, ci numai cu armele minții luminate.

Este deci evident, că noi numai așa vom pute suporta acea luptă, dacă ne vom intra arma cu aceleași arme ale minții, dacă ne vom lumina și noi, în aceeași măsură, în care se luminează și ei. Tot atât de evident este și că învățătura și lumina minții este baza existenței și a viitoriului și a poporului nostru, baza existenței bisericești noastre și așa și a noastră, a preoției, de sus până jos, cari trăim de la popor și de la biserică. Căci în fața însemnatelor progrese ale timpului nostru numai un popor luminat se mai poate susține pe sine și biserica sa, ear’ un popor neluminat decăde și sărăcesce vedând cu ochii, în cât nu mai ajunge a se mai gândi și la biserica și preoția sa.

De unde urmează, că cine voese asigurarea existenței poporului și a bisericești noastre, acela trebuie să îngrijască cu tot deadinsul de învățarea și luminarea poporului, căci cel- ce n’ar face această, ar contribui și însuși la ruina poporului, a bisericești și a preoției.

Deși nu credem să fie careva dintră preoții noștri, care n’ar înțelege acestea și n’ar lucra din toate

puterile la luminarea poporului, căci unul ca acela n’ar fi vrednic de preoție: totuși pentru-ca fie-care preot să-și împliniască și acesta sfântă datorință în măsură cât mai mare, nu aflăm cuvinte prin cari să invităm pe toți preoții noștri a face din vreme toate pregătirile de lipsă pentru curățirea și îngrijirea localelor de școală, pentru delăturarea pedecilor ce ar exista la regulata începere a prelegerilor de școală, pentru regulata cercetare a acelor prelegeri din partea elevilor, cum și pentru a invita și pe învățători la conștiințioasă împlinire a chemării lor, și alte asemenea mai pe larg arătate în circulariul nostru din 16 August 1901 Nr. 7456.

În convingere, că acestea vor afla cuvenitul resunet la onorata noastră preoție și învățătorime, și în speranță că și preaonorații noștri protopresbiteri vor sprigini și controla preoția și învățătorimea submanuată și întru împlinirea acestei mari datorințe, cu binecuvântare archierească am rămas

Sibiu, 15 August 1902 (ziua adormirii Maicei Domnului).

al vostru tuturor

de tot binele voitoriu

Ioan Metianu m. p.,
archiepiscop și metropolit.

Două adunări.

Sibiu, 5 Septembre n.

Societatea „*pentru crearea unui fond de teatru român*” își va ține adunarea generală de est-an Duminecă, 7 Septembre n., în orașul *Bistrița*.

O săptămână mai târziu, în 14 Septembre n., își va ține „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” adunarea generală anuală în *Oravița*.

Ambelor acestor adunări românesce le dorim succes desăvârșit și cel mai larg sprigin din partea tuturor păturilor noastre sociale de prin părțile în cari se țin, pentru-ca vrednice sunt amândouă aceste societăți de sprijinul tuturor Românilor de bine.

Sunt instituțiuni culturale amândouă, menite să netezescă calea pentru înaintarea poporului român din patria noastră *în cultură și în moralitate*, singura temelie sigură a statelor și singurul izvor de viață și de trăinicie pe sâma popoarelor, — și de aceea trebuie să le îmbrățișăm toți și cu totă căldura posibilă pe amândouă.

Și nu ne îndoim despre aceea, că bine primite și bine cercetate vor fi amândouă aceste adunări românesce, cea din *Bistrița* a „fondului de teatru român” și cea din *Oravița* a „Asociațiunei”.

Căci astăzi, când pe alt teren al vieții publice nu ne mai putem manifesta, de cât tocmai numai pe cel cultural, par’ că ne împinge și necesitatea de a lua parte la aceste adunări cât de mulți, pentru a ne vedea și a ne cunoaște, pentru a ne schimba păreri și pentru a ne mângâia și a ne încuraja reciproc, fiind-că grea și plină de necazuri ne este viața națională în

present, dar’ pôte-că mult mai grea și mai amară are să ne fie în viitoriu.

Pentru aceste zile grele trebuie să ne înarmăm deci din vreme, nu cu arme de oțel, cu arme de sânge-vărsătoare, ci cu armele științei și ale culturii, cu armele scose din arsenalul minții și al inimii, cu armele vecinice biruitoare asupra celor- ce stau ascunși la umbră și în întunec.

Și cum ambele societăți culturale române, ale căror adunări generale se vor ține în zilele apropiate, în direcția această muncesc, pentru-că scopul lor este cultivarea și înaintarea în cultura morală a poporului român: păcat strigătoriu la ceru comite tot acel Român, care în stare fiind a le împărtași de sprijinul său, se subtrage de la împlinirea acestei datorințe naționale.

Și cu durere trebuie să constatăm, că mulți de acestia avem în sinul neamului nostru.

N’avem de cât să aruncăm privirea asupra listei membrilor societății pentru fondul de teatru român și asupra listei membrilor „Asociațiunei”, și ne vom convinge, că mulți, prea mulți sunt aceia cari lipsesc din aceste registre, lipsesc de la postul lor, de la împlinirea datorinței lor față de neamul românesc.

Societatea pentru fondul de teatru român de es. n’are de cât 57 membri fondatori, 49 membri pe viață și 157 membri ordinari, la olaltă 263 membri.

În ce raport stă numărul acesta, disparent de mic și extrem de caracteristic pentru nepăsarea noastră, cu numărul celor trei milioane de suflete, cari cu mândrie spunem că sunt românești și ale noastre?

Ear’ „Asociațiunea”? În 49 de despărțăminte are la olaltă 1580 membri bine numerați, va să zică mai puțin de cât filiala din Timiș a reuniunii de magiarisare, care singură numără peste 1700 membri.

E semn de nepăsare condamnabilă acesta.

Să punem la o parte deci nepăsarea și să ne grupăm mai mulți, toți câți putem, în jurul acestor două instituțiuni culturale române, menite să răspândescă lumină printră poporul român, ear’ începutul să ’l facem chiar acum, cercetând în masse mari, atât adunarea din *Bistrița* a fondului de teatru, cât și cea din *Oravița* a „Asociațiunei”, căci în ambele locuri suntem așteptați cu brațe deschise și primiți vom fi cu adevărată dragoste românescă.

Turburări în Zagreb. Pentru o telegramă adresată Monarhului „*ca rege al Croației*” din partea societății de cântări *Colo* din Zagreb, care zilele trecute și-a serbat jubileul de 50 ani al existenței, s’au supărat Sârbii din Bosnia și Herțegovina, cari erau prezenți, și cari nu voesc odată cu capul să aparțină regatului croat. Au început deci pentru acest lucru luptă gazetărescă în contra Croaților, cari au răspuns în mod violent, ear’ în urmă au răspuns și în altă formă regretabilă, pentru-că au atacat pe Sârbii din Zagreb, li-au distrus prăvălii, au spart geamuri și i-au bătut cu ciomege. Manifestațiunile antisârbești au luat astfel de dimensiuni, încât banul Croației s’a vădut silit să proclame *stătarul*. În urma acestei dispozițiuni spiritele s’au mai calmat.

„Trecerea Dunării”.

„Trei zile n’ urmă, am rășbit
„Prin Dunărea umflată,
„Și nu departe-am tăbărit
„De Plevna blăstemată”.

(V. Alexandri).

Marți, 20 August v., s’au împlinit 25 ani de când brava armată română a trecut Dunărea pe podul de la Siliștioara-Măgura; 25 ani de când lumea românească adunată pe șesul Siliștioarei a ascultat cuvântul Maestărei Sale Regelui Carol, pe atunci numai principe și domn român, care însoțit de statul Seu major a străbătut călare rëndurile oștenilor și li-a adresat următoriu ordin de zi:

Oșteni!

„A trecut anul de când lupta de peste Dunăre întră Turci și Creștini pune în primejdie hotarele noastre. Pentru a le apăra, țara a făcut apel la voi. La glasul ei vi-ați părăsit căminele cu avântul omenilor cari au conștiință că de la devotamentul lor a-ternă ființa Statului român.

„Pe cât timp oștirile operau în depăr-tare și noi nu eram amenințați de cât de năvălirile unor cete de jefuitori, ne puteam ține numai în apărarea țărmurilor. Acum însă războiul se apropie de hotarul nostru, și dacă Turcii ar fi învingători, este în-vederat că ar năvăli cu toții asupra țării, aducând cu dinșii măcelul, prădarea și pustirea.

„În această pozițiune, ca să scăpăm țara de sâlbăciile năvălitorilor, este de datoria noastră să mergem să ’i combatem pe chiar țărmul lor.

„Ostași Români! voi știți cât de mult a suferit patria noastră, în timp de peste 200 ani, în care vi-se răpiseră mijlocele de a mai apăra bărbătesce, pe câmpurile de bătăie, drepturile ei. Astăzi aveți ocaziunea să arătați din nou vitejia voastră, și Europă întrăgă stă cu ochii țintiți spre voi! Înainte dar’, cu inimă românescă, și lumea să ne judece de pe faptele noastre.

„Reîncepem astăzi luptele glorioase ale străbunilor alătura cu numeroasele și brave armate ale uneia din cele dintăiu puteri din lume. Armata română, de-și mică, se va distinge, sunt sigur, prin bravura și disciplina ei. Ea va reda astfel României rangul ce a avut altă-dată, și care i-se cuvine întră națiunile europene.

„Acăsta este și credința augustului Imperator al tuturor Rușilor. De aceea nu numai Românii vor lupta alături cu Rușii p’același câmp și pentru același scop, dar’ încă comanda superioară a ambelor armate despre Plevna îmi este încredințată mie.

„Acăsta este o onoare care se resfrânge asupra țării, asupra voastră.

„Faceți, dar’, să fâlfaie din nou cu glorie dreptul românesc pe câmpul de bătăie, unde strămoșii voștri au fost, secolii întregi, apărătorii legii și ai libertății.

„Nainte dar’, ostași români, înainte cu bărbăție, și în curând vă veți întorce în familiile voștre, în țara voastră, liberă prin voi înși-vă, acoperiți de aplausele întregii națiuni.”

Dat în cuartirul Nostru Domnesc, la Corabia. 20 August 1877.

Carol.

Douăzeci și cinci de ani au trecut de atunci! Și datul a rămas memorabil și neșters în istoria regatului român. „*Voința Națională*” din București consacră acestui dat următoriu avântat articol:

„20 August 1877!

Trecerea Dunării!

Data pururi aducătoare aminte ce deschide vremea nouă a zilelor de glorie și de vitejie ale neamului românesc;

Data ce luminează cu dumnezească ei strălucire tot trecutul de întinerec al străne-poților lui Ștefan și Mihai:

Eternă fie amintirea ta urmașilor nostri — din neam în neam — sfântă zi ce ai vădit aruncându-se pod pe luciul latei Dunării, peste care a trecut cel dintâiu Rege al Românilor în fruntea feciorilor întineritei Români!

Pe o cruce de oțel a pus Vodă-Carol să se sape leatul ei în slove eterne, și acesta a fost prima cruce ostășească ce a făcut să tresalte de fiorii biruinței piepturile vitejilor oșteni.

Ocroțiți de acest simbol al credinței au isbândit acei cari, așăderi ca legendarul *Peneș Curcanul*, ziceau:

Din câmp, d'acasă, de la plug,
Plecă-am astă vară,
Ca să scăpăm de Turci, de jug,
Sărmana, scumpă țară.

Trecerea Dunării!

Bătrânul Danubiu își domolesce valurile, și pe podul făurit de flăcări șesurilor și plaiurilor trece mândru cu murgul înspumat viitorul Rege al Românilor!

Trîmbițele sună, drapelele desfășurate flutură în bătaia vântului, roibii nechează a vitejie și tunurile vestesc neamului românesc trecerea peste Dunăre a celor cari aveau să deschidă peste 10 zile drumul glorioșelor isbânzi, sub dealurile Griviței, — și a căror sfântă pomenire se cuvine a o cânta în psalmi de laudă, căci: „Cu mărtea lor pe mărtea au călcat, și viețu au dăruit neamului românesc.“

Trecerea Dunării!

Cruce ostășească asemenea de sfântă pentru noi ca și cea pe care Mântuitorul lumii și-a dat duhul pe dealul Golgoetei;

Cruce care ai încălzit inimile mândrilor luptători ce năvăleau cântând în iureșul mării al morții, întărindu-le credința în semnul dumnezeesc ce ocrotesc catapiteasma sfinte noastre biserici;

Cruce sărutată de acei voinici cari cu trupurile lor au făcut punte peste *Valea Plângerii*, când:

... tunuri sute bubuiau
Se clătina pământul,
Când mii de bombe vâjeiau
Trecând în sbor ca vântul.

Fii binecuvântați, tu, slăvită închipuire a vieții celei nouă, căci sub sfânta ta ocroțire botez nou primit-au urmașii învingătorului lui Baiazid.

20 August 1877!

Trecerea Dunării!

Sfântă zi, ce ai vădit răsărind sora nou pe cerul României!

Cu cât mai mult te vei depărta în apusul vremii, cu atât mai mândră va fi strălucirea ta; și neamurile viitoare vor prăznuși rășirul tău așăderi ca sărbătorea Paștilor — trecerea de la întinerec la păgânătății la lumina adevărată a crucii!

Și când cercetătorul de crisove și odore vechi, povestind trecutul glorios al neamului

românesc, va căuta în templele unde se păstrează aceste mărturii de isbândă, alături cu alte simboluri aurite ale vitejiei străvechi, va găsi înegrită de vreme, o cruce de oțel, și pe slovele săpate cetii-va leatul pururi aducător aminte al „*Trecerei Dunării*“.

Congresul studentesc

— nu se ține!

În luna acesta era să se țină al treilea congres internațional studentesc. Comitetul arangiator al congresului deja prin Iunie distribuise tuturor școlilor superioare din țară și universităților din străinătate afișe cât pe-tele, în cari pe lângă programul detaliat al congresului era reprezentat în costum unguresc un tiner înțelegător de bun sosit oșpeților. Congresul însă nu se va ține. Acesta o vestesce următorul circulariu:

„Presidiul federației internaționale studentesci „Corda Fratres“ și comitetul arangiator al congresului studentesc al III-lea, cu stimă colegială face cunoscut colegilor cari se interesează de acest congres și celor cari s'au anunțat că vor participa la el, următoarele:

Presidiul și comitetul arangiator, care în speranța plăcutelor zile pe cari împreună erau să le petrecă, cu cea mai mare bucurie a suportat ostenelele arangierii, în timpul din urmă a trebuit cu regret să espereze de nou și de nou, că o anumită fracțiune a celor anunțați să participe la congres intenționează să facă din el teatru de discuțiuni și demonstrațiuni privitoare la chestiuni politice și naționalistice, cari ating afacerile interne atât ale statului ungar, cât și ale unor state vecine. Realizarea unei astfel de intențiuni însă este acomodată nu numai a discreditat federațiunea și a-i provoca disolvarea, ear' congresul însuși și a-l abate de la scopul originar și exclusiv: discutarea chestiunilor ce privesc pe tinerimea de la școlile superioare, ci și a face din acesta întrunire, a cărei menire ar fi fost să scotă la iveală solidaritatea tinerimii din lumea cultă, teatru al celor mai urite certe și neînțelegeri.

Libertatea cuvântului, sfântă și asigurată tuturor în statul ungar, pentru eluptarea căreia așa mult a luptat națiunea, face imposibil, ca aici la fața locului să putem reține pe numii domni de la realizarea intenției lor repețit exprimate. Suntem datorii însă atât patriei noastre, cât și altor state — tocmai din prilejul unui congres internațional, — să nu dăm ocaziune la realizarea astorfel de întreprinderi ce stau în direct contrast cu scopul firesc al reuniunilor studentesci universale.

Intră astfel de împrejurări, subscrișul presidiu și comitet, după matură chibzuire s'a vădit necesitat să avizeze pe toți cei interesați și deosbi pe cei cari s'au anunțat să participe la congres, că al III-lea congres studentesc internațional, convocat pe sfârșitul lunii Septembrie a. c. la Budapesta, nu se va ține.

este o trestie cugetătoare“. Altele abstracte: „Omul este singura ființă care are facultatea de a generaliza“. Iată aci una, care de-și are un aer mai puțin filosofic, nu e mai puțin esactă: „Omul, se poate zice, este o ființă care rîde“.

Risul este, într'adevăr, o facultate ce ne aparține în deosebi, cel mai neimitabil pōte din caracterele noastre. Papagalul vorbesce, maimuța gesticulează, furnica capitaliză, castorul clădește, cănele recunoște, dobitocele plîng, dar' nu rîd. Numai omul pōte să se degageze destul de complet de jugul naturii ce 'l apasă, să ajungă la o libertate de spirit destul de mare pentru a deosebi în lume acele aspecte superficiale, acele contraste, acele disproporțiuni ce provocă ilaritatea. În înțelesul acesta s'a putut zice că „risul este particular omului“.

Risul este o trebuință a naturii noastre.

Cu facultatea risului este ca și cu toate celelalte: ea trebuie să-și găsească întrebuințarea. I-se refuză dezvoltarea morală? Acesta e pentru noi o suferință și o îndoașie. Din contră, găsesc să se producă într-o măsură dreaptă? Acesta e totdeauna un semn și o cauză de sănătate.

Urmăzând un pasagiu de tirade, apoi subscrișele următoare:

Budapesta, la 31 August, 1902. Dr. Ludvig Rudolf, presidentul federației studentesci internaționale „Corda Fratres“; Dr. Szemenyei Kornél, presidentul secțiunii ungare; Zsembery István, presidentul comitetului arangiator.

Regele Italiei la Berlin.

Visita pe care regele Victor Emanuil al Italiei a făcut-o împăratului Germaniei la Berlin, a fost comentată și în presa franceză, care o prinde cu totul din altă parte, și nu-i dă nici o importanță politică, ci o consideră de o simplă vizită de etichetă.

Vederile presei franceze sunt bine exprimate într'un articol pe care „Universul“ din București îl primesce de la colaboratorul său din Paris, și pe care 'l reproducem în întregime, pentru-ca cetitorii să cunoscă și alte păreri asupra acestei vizite.

Articolul e următorul:

„Visita pe care regele Victor Emanuil al Italiei a făcut-o împăratului Germaniei de-și a fost pretutindeni foarte comentată, nu are nici o semnificație politică.

Intr'adevăr, dacă regele Italiei ar fi voit să dea acestei vizite o semnificație politică, dacă ar fi voit să afirme printr'însa simpatiile lui către Germania, sau statornicia lui către tripla alianță, n'ar fi așteptat să treacă doi ani de la urcarea sa pe tron, ca să se întâlnească cu împăratul Germaniei, și nu s'ar fi dus întâiu la Petersburg ca să salute pe împăratul Rusiei.

Și în ori-ce cas, în asemeni condițiuni n'ar fi uitat să treacă pe la Viena. Iată de ce, mai cu seamă după re'noirea Triplei-Alianțe, întâlnirea de la Berlin trebuie să fie considerată ca o vizită de politeț într'însă doi suverani ce sunt personal în bune raporturi, și ai căror părinți deja erau legați printr'o strînsă amicitie.

Dar' dacă visita n'a produs rezultatul așteptat, adică dacă n'a convins pe nimeni de faptul că Tripla-Alianță are azi aceeași semnificație ca în trecut, — de sigur că a convins pe deplin lumea de contrariu.

Nimic n'a fost mai caracteristic în această privință, de cât tonul puțin precis cu care regele Victor Emanuil a răspuns discursului împăratului Vilhem. S'ar zice că într'adins regele Italiei a trecut cu vederea punctele asupra cărora împăratul Germaniei ar fi dorit să primăcă o declarațiune categorică, sau o confirmare formală.

De altmintealea presa germană, dându-și seamă înainte de impresiunea ce această vizită era menită să producă asupra lumii, a căutat să întărească încrederea națiunii prin fel și fel de considerațiuni diplomatice. Dar' explicațiunile la cari a recurs nu dovedesc de cât slăbiciunea tessei ce încercau să desvōlte.

Așa, de pildă, ziarul „Kölnische Zeitung“, ca să esplice rațiunea de a fi a triplei-alințe, susținea că Italia nu are de cât doi mari

vrăjmași: Anglia și Franția, și prin urmare că alianța cu Germania e indispensabilă. Dacă e adevărat că interesele vitale ale Italiei sunt în Marea-mediterană, atunci e absolut greșit să spu că Anglia și Franția sunt vrăjmașele Italiei!

Nu numai amicitia dintr' Italia și Anglia a fost mulți ani considerată ca baza întregului echilibru din Mediterana, dar' chiar acum în urmă Anglia a manifestat simpatiile ei pentru Italia într'un mod neîndolnic.

A fost destul, ca ordonanța limbilor din Malta să producă la Roma o impresie plăcută, pentru-ca dl Chamberlain, cel mai autorizat și cel mai înverșunat reprezentant al panbritanismului, să dea satisfacție opiniei publice italiene; a fost destul, ca guvernul italian să manifesteze dorința să trimită o flotă pe țărmurile Tripolitaniiei, pentru-ca imediat guvernul englez să dea ordin flotelor sale să nu se îndrepteze în acea direcție, ca nu cumva Italia să-și pōtă închipui că Anglia caută s'o împedecă de a ocupa Tripolitania.

Și cu Franția asemenea n'a încheiat Italia tratate de comerț, nu s'a înțeles cu dînsa în ce privesc sferile lor de influință din Tripolitania?

Nu e Victor Emanuil asigurat de sprijinul Republicii în Orient, unde are atâtea interese și atâtea pretenții?

Dar' e un argument mai tare încă pentru a arăta cât e de greșită afirmația ziarului oficios german și cât sunt de rău alese exemplele lui, și anume că Franția și Anglia sunt, prin situația lor internă, prin faza evoluțiunii la care au ajuns, mai puțin de cât ori-cari alte națiuni, menite să urmărească în Mediterană o politică agresivă.

Anglia are în celelalte continente probleme de deslegat atât de însemnate, în cât se mulțămesc cu ce are în Marea-mediterană. Ea nu mai are lipsă, ca acum 50 de ani, să-și asigure drumul Indiilor. Ear' Franția are în interior probleme de rezolvat atât de grave, în cât putem spune că era ei de expansiune este de mult terminată.

Puțina activitate de care mai dispune încă în afară, e neîndestulătoare pentru dominațiunea ei africană.

Există în Marea-mediterană o putere care stă în drumul Italiei, și aceasta e Austria, și tocmai acest antagonism, abia pomenit de ziarul „Kölnische Zeitung“, face din ediția a II-a a triplei alianțe o palidă copie a ediției I. și din visita regelui Victor Emanuil la Berlin o vizită lipsită de ori-ce semnificație politică“.

Avis

pentru adunarea generală a „Asociațiunii“.

Se aduce la cunoștința On. public, că în Oravița fiind puține hotele, oșpeții, cari vor lua parte la adunarea generală din 14 și 15 Septembrie a. c. vor fi în parte mare încuartați la case private.

Toți cei-ce doresc a participa la adunarea amintită, sunt deci poftiți,

FOIȘORĂ

Risul.

Insușirea igienică a risului.

— „N'ar trebui ore să săpăm cu litere de aur pe monumentele noastre numele binefăcătorilor cari întrețin în noi veselia, unul din cele două privilegii ce deosebesc pe om de animal?“...

Aceste rînduri ale unuia dintr' mǎestrii comediei moderne, *Emile Augier*, exprimă un adevăr de observațiune, că risul este binefăcător și că e trebuincios igienei noastre fizice și morale.

O ore-care dosă de rîs este indispensabilă bunului echilibru al facultăților noastre. Un rîs sincer, liber, leal, este un element necesar al sănătății; și mărturia savanților, experiențele medicilor, dovedesc, că trebuie să-i dăm locul său în educațiune, în raporturile societății, în ansamblul vieții, unde proprietățile sale curative intervin cu folos.

S'au dat despre om multe definițiuni diferite. Unele superbe: „Omul nu este de cât o trestie, cea mai slabă a naturii, dar'

Risul este unul din instinctele ce se deșteptă mai întâiu la copil, înainte chiar de acela al vorbirii. De altmintealea de ce se desfătează copiii? De tot și de nimic, de lumina ce 'i înveselește, de aerul prōspēt ce 'i mângăie, de surisul ce se aplecă spre dîșii: ei rîd spontan, după cum respiră. Acesta le este necesar. Medicii au observat-o. Închipuiți-vă, ne spun ei, o familie în care părinții sunt posaci: figurile se posomorēsc, o greutate apasă pepturile, se pare că atmosfera devine grea, înăbușită. Totă lumea se simte rău. Dar' aceia cari sufer mai mult sunt copiii prea cruți, acestora le lipsesc literalmente aerul respirabil.

Tractatele de medicină clasază printr' cei mai bolnavi, pe „copilul trist“, la care acest instinct de veselie expansivă a fost comprimat de suferința fizică sau de tristețea care l'a încunajat.

„Mai înainte de toate învățați arta de a vă desfăta copilul“, scrie fermecătorul povestitor al bucuriilor familiei, Gustav Droz. „Imitați cântecul cocoșului și tăvăliți-vă pe covōre, răspundeți miilor lui întrebări imposibile, cari sunt ecoul visurilor sale nesfērșite: și apoi earăși, lăsați-vă să vă tragă de barbă și faceți „cucu“ prin toate colțurile.

Dacă l'ați făcut să rîdă, dacă l'ați desfătat el va cere să reîncepă, vă va întinde brațele sale micuțe strigând: „Mai fă!“ Unul din cele mai bune mijloce ale mele de seducțiune era acesta: Imi scoteam ceasornicul din buzunar și 'l priviam cu atențiune. Atunci imi vedeam lumea cea mică întîndu-și gătul, holbându-și ochii, înaintînd cu un pas. Imi duceam apoi ceasul la ureche și zimbiam ca un om căruia i-se face o destăinuire. În fața acestor minuni micuții mei nu se mai stăpăneau și ceta isbucnia de veselie“.

Copilul crește, el păstrează încă îndelung această fericită veselie nativă. Ajuns adolescent, se întemplă să manifesteze, în ne-numerate ocaziuni, acest dar de a rîde fără cauză, numai pentru bunăstarea fizică și liniștea morală de care se bucură, și pentru că simte viața dezvoltându-se într'însul.

Omul în vîrstă, pradă miilor griji ale vieții de toate zilele, și luptei pentru existență, e mai scump la rîs. Necesitatea risului, ca un mijloc de odihnă, ca diversiuine, ca distracție, ca înveselire, nu e la dînsul de cât și mai aparentă.

Va urma).

conform programului deja publicat, ca fără amânare să se anunțe la adresa institutului „Oraviciana“.

Trenul sosese la Oravița de 3-ori pe zi și anume: la orele 11 $\frac{1}{2}$ a. m., la 7 $\frac{1}{2}$ seara și 1 oră noaptea. Se recomandă on. oșpeți, să năvălească a sosi cu vre-unul din cele două trenuri de cu ziua, căci încuierarea la case privatecu greu se poate efectua noaptea.

Biletele pentru banchet se vor estrada numai acelor persoane, cari se vor anunța numai de cât tot la adresa institutului „Oraviciana“.

Comitetul arangiator.

NOUTĂȚI

Sfințirea bisericii din Gurariului. Duminică (31 August st. n.) credincioșii noștri din Gurariului (tractul Săliștei) au avut zi de frumoasă sărbătoare. Atunci s'a făcut adevărată sfințirea bisericii renovată și înzestrată cu frumosul fruntariu fost al bisericii parohiale din Sibiu-cetate, pe locul căreia va avea să fie catedrala metropolitană. Actul sfințirii a fost oficiat de protopresbiterul-asesor consistorial Nicolae Ioan împreună cu protopresbiterul tractual Dr. Ioan Stroia și cu preoții Ioan Juga (Tilișca), Ioachim Muntean și Ioan Manta (Gurariului). După serviciul divin protopresbiterul Dr. Stroia a ținut poporului predică, în care interpretând bucuria credincioșilor din prilejul actului sfințirii, i-a îndemnat la cercetarea bisericii, care numai cercetată fiind poate fi izvor de mângâiere sufletească. Cântările liturgice le-a cântat corul plugarilor gureni, instruit și condus de învățătorul Valeriu Arsenie.

Intregire. La ședințele consistorului metropolitan a luat parte și asesorul ordinar protoiereu *Zacharia Boiu*, din Sibiu, al cărui nume a rămas nepublicat în notița din numărul trecut al ziarului nostru. Facem intregirea cuvenită.

Directorul școlii din Satulung. Luni (1 Septembrie st. n.) comitetul parohial din Satulung bis. Sf. Adormiri (tractul Brașov) a ales director al școlii noastre de acolo pe învățătorul Vasile Ioan Samu îmbucurător, că — după cum ni-se scrie — alegerea s'a făcut cu totalitatea voturilor comitetului, deci chiar și cei cari la alegerea de învățătoriu fuseseră contrari alesului și înaintaseră protest contra alegerii, acum și-au dat și ei voturile pentru V. Ivan. Dorim, ca acesta să fie de bun augur în interesul școlii înșăși.

De pe virful știrului! Ziariul kossuthist „Független Magyarorszag“ în numărul dto 31 August polemizând cu „Magyar Szó“ (ioia lui Bánffy) asupra sentimentelor moștenitorului *Francisc Ferdinand* față cu Magiarii, înșiră în contul Alteței Sale sumedenie de fapte prin cari — veți Dōmne! — ar fi bruscant sentimentele și ambiția Magiarii. A nume, că de la căsătoria sa nu a mai fost în Ungaria, că nu caută să fie în societate magiară, etc. încheind cu visita la Petersburg, cu care ocaziune nu a luat în suita sa nici un magiar, numai ca să facă ciudă și necaz Magiarii, — zice teribilă kossuthistă, continuând apoi astfel: „*Încă de două ori s'au mai făcut Alteța Sa („fenséges úr“) asemenea excursiuni, ș'apoi în interesul siguranței sale putem să-i recomandăm și noi, să nu-și mai pună piciorul în Ungaria și nici chiar la vânătoare în Marmafia să nu mai vină.*“

Ear' mai la vale spune că nici ei (Magiarii) nu voese să se facă plăcuți moștenitorului, „pentru-că spinarea poporului magiar e tare încă și nu se încovioie în fața nimănui, nici chiar în fața unui archiduce austriac“. ... „Dacă se apropie de noi moștenitorul, nu i-se va pune în cale nimenea. Poporul magiar însă nu se va mai apropia de el — asta e sigur“. ... „Dacă frunzărăm istoria noastră, putem ceti așa zicând de pe fie-care pagină a ei, că nu se plătesce să anticipăm încredere dinastiei habsburgice“.

Și totuși... dintră toate popoarele M. Sale ei sunt „puii mamii“, favoriți de sorte, în detrimentul celor cari nici-când n'au ridicat armă contra dinastiei, nici-când n'au dezonat casa domnitoare, ei tocmai pentru zădarnicirea acestei detronări și-au jertfit avere și sânge!

Necrolog. Cu ochii scăldați în lacrimi și cu inima plină de durere facem cunoscut, că mult iubitul nostru tată, fiu, văr și unchiu *Ioan Buzdug*, preot gr.-or. după un morb. forțe scurt în etate de 42 ani a adormit în Domnul în 2 Septembrie st. n. 1902 la 7 ore dimineață, în Borgo-Rus. Rămășițele pământesci ale scumpului decedat s'au așezat spre vecinică odihnă Joi în 4 Septembrie st. n. a. c. la 2 ore p. m. în cimitirul bisericii gr.-or. din loc.

Fie-i țărina ușoară și memoria în etern binecuvântată! *Iacob Buzdug*, preot, ca tată. *Teodora Buzdug* ca mamă. *Iuliana* și *Valeria Buzdug*, ca fiice. *Leon Buzdug*, paroh în B.-Joseni, *Lucreția Buzdug*, ca veri. *Ioan* și *Andrei Buzdug*, studenți, ca nepoți.

De la biroul de înștiințări al orașului Sibiu se atrage și pe această cale atențiunea tuturor proprietarilor de case și a plenipotențiaților lor, a inspectorilor institutelor publice și private, a tuturor cari dau cuartier în sub-chirie, hotelierilor, etc. asupra obligămintului impus prin art. de lege XXVIII. din 1879, conform căruia au să înștiințeze în termen de 24 ore pe toți cărora, fie și numai pe durată de 24 ore, le dau cuartier în casele, locuințele, hotelurile ori institutele lor, respective aflătoare sub inspecția lor. În același termen au să înștiințeze și mutarea ori plecarea celor sălășluiți la ei. Blanchete pentru facerea acestor înștiințări se capătă gratis de la biroul de înștiințări. Pentru cei cari întrelasă înștiințarea ș-ul 17 din articolul de lege citat mai sus decretăză pedepse grele.

De învățătură! Fericitorii seculor, cari săptămâna trecută au ținut congres la Tușnad, cu ocaziunea unei tombole arangiate în favorul băilor de acolo și-au dat pe față nu numai intolerața, dar' și totala lipsă de bunăcuviință. Tombole de acestea direcțiunea băilor arangiază des, ear' la băi fiind oșpeți de diferite naționalități, numerii câștigători se anunță în limba magiară, germană și română. Așa era să fie și la tombola arangiată Vineri. Congresistii însă în momentul când după anunțarea în limba magiară a primului număr a urmat anunțarea în limba germană, au isbucnit în urlete și sbierături, că numai ungurese să se facă anunțarea. Era prezent și protopretorul cercului, care s'a încercat să clarifice pe infumurați și vinășiți că stabilimentul băilor fiind cercetat în preponderanță de oșpeți străini, din ai căror bani se susține, este cestiune de politețe și bunăcuviință, ca numerii câștigători să fie anunțați și în limba pe care o pricep acei oșpeți. Dar' zădarnic; urletele nu mai încetau, până ce comisiariul a declarat că amână sortirea și cui nu-i place, poftiască și-și cêră de la cassă prețul bil-ului.

Asta să fie de învățătură fraților din România, cari nu numai își cheltuesc miile pe la băi ungurești, dar' prin talentul lor musical (familia *Popovici-Preorianu* din București la concertul din 1 August st. n.) asigură succesul concertelor de pe la băile acestea fără să pretindă, ca în program să fie luate și piese românești!

Avis. Suntem rugați să atragem atențiunea domnilor teologi absolvenți asupra concursului publicat în Nr.ii 90, 91 și 92 ai „Telegrafului Român“ pentru parohia *Boșorod*, în scopul, ca să competeze cât de mulți.

Din Batiz ni se scriu următoarele: Des-părțământul VIII. al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ și-a ținut adunarea generală anuală în comuna Batiz la 10 August st. n. a. c. și cu această ocaziune un grup de tineri din seminarul „Andreian“, sub conducerea clericului absolut Sebastian Ciocan a aranjat și un concert împreună cu dans, la băile din Călan, în favorul școlii noastre conf. greco-ort. din Batiz.

Ținem a constata că susnumiții tineri concertanți și-au împlinit angajamentul cu cea mai mare punctualitate și spre satisfacerea generală, ceea ce s'a putut constata din aplauzele cele multe și prelungite, de cari i-a învrednicit frumosul public participant. Asemenea și petrecerea ce a urmat după concert a fost animată și veselă și a durat până dimineață.

Că petrecerea a fost cercetată de un public numeros și distins se poate concluda din rezultatul material ce a rezultat, și anume un venit curat de 120 corone, care fiind destinat pentru înființarea unei biblioteci școlare la școia confesională gr.-ort. din Batiz, s'a predat conducătorilor de la sus numita școia. În numele comitetului școlar venim deci și pe această cale a ne exprima marea noastră mulțumită, atât vrednicilor Domni concertanți cât și onoraților Domni și Dōmne cari încă au dat sprijinul prin suprasolviri. Batiz la 16 August 1902 v. *Petru Șinca* paroh și president al comitetului. *Petru Birșoiu*, episcop școlar.

De la Asociațiune. Ministrul ung. de comerț cu ordinațiunea Nr. 45612 din 21 Iulie a. c. a încredințat membrilor Asociațiunii, cari vor participa la adunarea generală din 14 și 15 Septembrie a. c., beneficiul de a călători cu preț redus pe liniile căilor ferate de stat și ale celor administrate de stat, și anume pe clasa I. cu bilet de clasa II., pe clasa II. cu bilet de clasa III. și pe clasa III. cu $\frac{1}{2}$ bilet de clasa II. Aceste bilete, cari se vor libera la nume prin presidiul Asociațiunii, sunt valabile și pentru trenurile accelerate. Pentru comunicațiunea de vecinătate însă nu se pot întrebuința.

Membrii Asociațiunii cari doresc a se folosi de acest beneficiu, sunt invitați a se anunța la biroul Asociațiunii (Sibiu strada Morii Nr. 8.) până cel mult în 10 Septembrie a. c., ca să li-se pōtă libera biletul de cale ferată. În scrisoarea de anunțare să se alăture (în marce postale) 50 fileri pentru acoperirea speselor biroului. Sibiu în 1 Septembrie 1902. Biroul Asociațiunii.

Limba românească! Intr'un „apel“ publicat în „Unirea“ se spune că... „cucuruzele le-a ținut vîntul la pămînt“ și că „o furtună cu vînt a împrăștiat fînățele strînse, în-cât bieții ômeni au rămas fără nimica“.

Când împărății dau cu barda 'n lună. Ziariul francez „Eclair“ spunea după întălnirea de la Reval a împăratului Vilhelm cu țarul Nicolae, că la plecare împăratul a salutat pe țarul ca pe admiralul Oceanului-pacific, ear' pe sine s'a dat admiral al Oceanului-atlantic. Corespondentul din Petersburg al ziarului „Frankfurter Zeitung“ confirmă acum această știre, spunînd că textul acestui salut (cu semne de stindard) a fost următorul: „*Admiralul mărilor vestice salută pe admiralul oceanului pacific*“. La ce țarul i-a dat, tot prin semne de stindard, următorul — duș rece: „*Cale-bună!*“

Ziarele rusești au căpătat poruncă să tacă despre acest incident. Se vede că țarul ține mai mult la gravitatea poziției sale de cât împăratul Germaniei.

Pentru proprietarii de cai. De la locurile competente se atrage atențiunea proprietarilor de cai asupra premiilor ce se vor face în 11 Septembrie st. n. în Sibiu din partea comisiunii comitatense pentru încurajarea și promovarea îmbunătățirii rasei cailor.

Rugare. Toți P. T. domni, cari au primit „Liste pentru subscrierea de acțiuni la „Economia“ cassă de împrumut și păstrare, societate pe acțiuni în Cohalm, și încă nu le-ar fi înapoiat, să binevoiască a le returna d-lui *Ioan Buzea*, asessor opidan în Cohalm, cel mult până în 15 Septembrie st. n. a. c. — În numele comitetului fondator. *Ioan Bercan* paroh.

Ziaristi „români“ deținuți pentru șantaj. Dto 2 Septembrie se telegrafează din București următoarele: Eri au fost arestați și depuși la închisoarea Văcăresci-indivizii *Castellan* (Kästenbaum!) reporter la „Adevărul“ și *Munteanu* (Goldenberg!), care ținea locul de administrator la același ziar în absența lui *Sache Petreanu* (Ițic Rubinstein), cari au fost surprinși în flagrant delict de șantaj (stōrcere de bani), luând bani de la individul *Ausbruch* pentru-ca să înceteze cu campania întreprinsă în numitul ziaru contra lui. — Opinia publică este foarte satisfăcută de această măsură a parchetului luată contra acestor evrei, cari sub nume românesci de o lungă serie de ani terorisează lumea și-și bat joc de instituțiile țării.

Candrea — Hecht. În sinagoga din Brașov s'a cununat Marți (2 Septembrie n.) un anume *Aurel Candrea* cu evreica *Steinberg*. Rabinul li-a ținut predică aventată glorificând legea lui Moise, a cărei putere a susținut de veacuri pe poporul israelitean și 'l va susține până 'n vecii-vecilor. Să trăiască deci și mirii vieții curată și jidovăască, ținînd cu sfințenie la învățăturile legii lui Moise, cari îi vor mântui de toate primejdiile, etc. — Numele *Candrea* este curat românesc, bastinaș din Munții-Apuseni; s'ar crede deci, că *Aurel Candrea* e vr'un rățacit, cădut în mrejele unei evreice. Adevărul e însă, că dumnealui se numia odinioară *Hecht*, e porodită de jidan, dar' pentru a-și face mai pe ușor treburile în România, a luat acel frumos nume românesc. Altcum coconul *Candrea*—*Hecht* e colaborator la „Adevărul“ din București, despre ale cărui treburi o telegramă din București, publicată la alt loc al numărului present, spune lucruri foarte minunate.

Cărți și reviste.

„Transilvania și Analele“ „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, fascicolul IV (pe lunile Iulie—August), director *Dr. C. Diaconovich*. Nici un articol instructiv de astădată nu se află publicat în organul Asociațiunii, ci numai „Analele“, adevărat partea oficioasă a organului Asociațiunii, ni-se dau pe lunile amintite mai sus, ceea-ce dovedesce din destul, că într'adevăr dl *Diaconovich*, „luând unele angajamente particulare, cari îl silesc să absenteze“ din Sibiu câte două-trei zile pe săptămână deosebi în lunile de vară (Iunie—August)“, nu pōte îndeplini agendele împreunate cu postul de prim-secretariu al Asociațiunii, și astfel cei în drept ar trebui să revină asupra concludului din ședința de la 12 Iulie a. c., prin care comitetul central a respins cererea dlui *Diaconovich* de a fi absolvat de la acel post.

De altcum în „Analele“ apărute pe Iulie—August sunt publicate: convocarea adunării generale pe 14 și 15 Septembrie la Oravița; diferitele raporte ale comitetului central menite pentru adunarea generală; raportele diferitelor secțiuni așa zise literare; trei procese verbale de ale ședințelor comitetului central, trei procese verbale de ale ședințelor secțiunii literare, două procese verbale de ale ședințelor secțiunii științifice, un proces verbal al ședinței economice, un proces verbal al ședinței plenare a secțiunilor științifice-literare, două protocoale de ale ședințelor secțiunii școlare și un protocol al ședinței secțiunii istorice.

„Proces verbal“ și „Protocol“! Iată „o elocuentă dovadă a vitalității secțiunilor științifice literare“ (Rap. general pct. VI)! Să fie cu ertare, dar' noi „cei de pe la gazete“ cari încă suntem luați în registrul celor cari — strică limba, (2. Membrii secțiunii literare, precum și ai celorlalte secțiuni se ia asupra-și îndatorirea de a face din când în când dări de seamă, critici literare — asupra limbii în-trebuințate în literatura și ziaristica noastră. — Din raportul secretariului secțiunii literare „asupra chestiunii îndreptării și unificării limbii literare“. — nii, rii, rii, bii! Așa e că sună frumos?!), — nu vom recunoșce literaturii Asociațiunii dreptul de critici asupra noastră, cât timp cetim în publicațiunile lor inconsecvențe ca „proces verbal“ și „protocol“ și cacofonii ca cea de mai sus.

„Iisus Cristos, cu cuvintele sfintei scripturi, de Dr. Petru Barbu, Caransebeș, tipografia diecesană. Editura autorului. Prețul 2 cor. 50 fileri. Scopul urmărit de autor prin publicarea acestei bune și folositoare scrieri ni-l spune el însuși în „prefață“ în următoarele:

„Domnul și Mântuitorul lumii *Iisus Christos*, Fiul lui Dumnezeu, este întemeietorul bisericii noastre.

Nu-i cu puțință a fi membru adevărat al acestei biserici fără a cunoște viața pămîntescă a întemeietorului ei: modelul a totă înțelepciunea și virtutea.

Momentele cele mai însemnate din viața lui *Iisus* se află în sfânta Scriptură.

Dar' de-ore-ce sfânta Scriptură, edată în biserica noastră, a devenit foarte rară și scumpă, și fiind-că momentele vieții lui *Iisus* sunt înșirate în această sfântă carte în mod fragmentar, la singuratici evangeliști chiar necomplet și necronologic, în cât mulțimea nici cu sfânta Scriptură în mână nu-și pōte forma o ideeă clară despre viața lui *Iisus*: m'am vădut îndemnat a compune și a eda cartea de față.

La înșirarea cronologică a momentelor din viața lui *Iisus*, cum și la stabilirea locurilor paralele am ținut în vedere socotințele esegeților și ale unor autori ai vieții Mântuitorului, mai ales ale autorilor R. P. *Didon* (traducerea română) și I. B. *Lohmann*. Textul e al Bibliilor edate în biserica dreptcredincioasă română asemănat cu cel grecesc (*Tischendorf* ed. XX)“.

Credem, că această carte nu va lipsi din casa nici unui creștin bun și că va fi cu drag cetită din partea tuturor. Se pōte comanda de la autor (Caransebeș), cum și prin librăria noastră archidieceană (Sibiu).

*) „Il silesc a absenta“, cum scrie redactorul procesului verbal, sună urit.

Nr. 819—1902

[164] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători de la școlile din comunele: **Călian Măguri, Muntele-rece, Rogojel și Someșfalău**, aparținătoare acestui tract protopresbiterial, — prin acesta se scrie concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Rom.”.

Emolumentele sunt la fie-care post câte 600 cor., cuartir și lemne de foc.

Concurenții au a-și așterne suplicile lor de concurs, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu în termenul sus-indicat.

Cluj, 16 August 1902.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetele parohiale.

Tuliu Rosescu
protopresbiter

Nr. 352/1902.

[163] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători din comunele numite mai jos, protopresbiterial Cohalmului, se scrie prin acesta concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Bundorf**, salariul anual de 600 cor., parte de la stat, parte de la popor prin repartitie; cuartir, grădină și lemne de foc.

2. **Draos**, salariul anual de 600 cor., parte de la biserică, parte de la popor prin repartitie; cuartir, grădină și lemne de foc.

De la reflectanții la aceste posturi se cere, ca să se prezinte înainte de alegere în vre o Duminică ori sărbătoare la biserică unde au concurat, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, și pentru luarea de informațiuni despre modul de plătire a salariului, deobligați fiind învățătorii să cânte în strună și să instrueze elevii în cântări.

Concurenții au a-și așterne suplicile lor, instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial, până la termenul susindicat.

Cohalm, în 16 August 1892.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Cohalmului în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Nicolau D. Mircea
protopresbiter

Nr. 354/1902

[166] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători din comunele numite mai jos, protopresbiterial Hunedorei, se scrie prin acesta concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Alun** cu filia **Bunila**, cu salariu anual de 600 cor. din repartitie în popor, cuartir și lemnele trebuincioase.

2. **Lelese** cu filia **Sohodol**, cu salariu de 600 cor. repartitiați în popor, cuartir și lemnele trebuincioase.

3. **Nădăștia-superioară**, cu salariu de 600 cor. repartitiați în popor și pentru cuartir 16 cor. de.

4. **Ruda** cu filiile **Plop, Poenița-Voinei și Vălaru**: învățătoriu ambulant, cu salariu de 600 cor. din repartitie în popor și cuartir.

De la reflectanții la aceste posturi se cere, ca să se prezinte înainte de alegere în vre-o Duminică ori sărbătoare la biserică unde a concurat, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic și pentru luarea de informațiuni despre modul de plătire a salariului, deobligați fiind învățătorii să cânte în strună și să instrueze și școlarii în cântări.

Concurenții au a-și așterne suplicile lor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial până la termenul susindicat.

Hlia, la 18 August 1902.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Hunedorei, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Avram P. Pecurariu
protopresbiter

Instrucție temeinică

În toate lucrurile femeiesci, cusături de albituri și desemnuri practice pentru croit, pregătiri de haine după moda cea mai nouă se predă la dorință afară de limba germană, și în limba română și magiară în

Școala de Iner Maria și Hermina Lurz

(Strada Măcelarilor 6 parter.)

NB. Domnișore se primesc și cu înțregă înținerea.

[162] 2—3

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

Nr. 369/902.

[161] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Blășeni Criș se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu postul de paroch sunt cele fasonate în cōla B, pentru întregirea dotațiunii preoțesci de la stat.

Concurenții au a-și așterne suplicile instruite în ordine subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis și după prealabilă încunoscintare a protopresbiterului se pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra, și a cuvânta.

Brad la 12 August 1902.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Zandrului în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

La **Librăria Tipografiei Archidieceesane** se află de vânzare:

Poesii Postume, de M. Eminescu

Prețul: 1 C.

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

500 florini plătesc celui-ce ar dată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezii A. Bartilla** (E. Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Să se cêră pretutinde-nea apriat apa de dinți a lui **Bartilla**. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pōte cãpeta, trimite 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposit în Sibiu** la farmacia „**Vulturul**” **C. Müller**, piața-mare; farmacia **Molnar**, strada Cîsnădiei 59.

[1] 18—

Medalia de bronz
de la esp. din Sibiu
1881.

[167]

Florea Crucia
măestru-croitoriu

Premiat
de esp. din Sibiu
1892.

1—3

Strada Bruckenthal 17 Sibiu Strada Bruckenthal 17

(Casele „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”)

efectuează în atelierul său **tot felul de îmbrăcăminte pentru domni și băieți** după moda cea mai nouă, cum și **reverenți, sfite, patrafire** și ori-ce alt soi de **odōre bisericesci**. Asemenea îndeplinește **reparaturi** de tot soiul.

Lucru bun și durabil!**Prețuri fōrte moderate!**

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

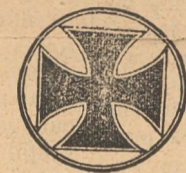
Patent nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret!

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se
aparat vindecă bōle

pe lângă garanție.

da împrejurărei, că acest
vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și picior, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bōle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din tōte părțile lumii cari prețesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pōte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că **aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta”** deōre-ce „Ciasul-Volta atāt în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când **aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat**. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 6.—

Prețul aparatului mic e cor. 4.—

folosibil la morhuri cari nu sunt mai vechi
[128] 11—52 de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție fōrte
slabă.

Espeditie din centru și locul de vîndare pentru țēră și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V.
colțul strada **Kálmán**.

In Sibiu

Hotelul Mihaiu

aranjat după sistemul modern este cel mai **economic**. E situat în **mijlocul orașului (strada Turnului nr. 11)**. Piața, școlile și autoritățile publice se află în apropiere.

Localități elegant aranjate. Restaurant, Cafenea și Bucătărie de primul rang. Vinuri naturale indigene și străine. **Bere** de Habermann „Transsylvania” și de Trei-stejari „Bock”. **Prețuri fōrte moderate** pentru odăi, mîncări și beuturi. **Omni-bus** pentru dus și adus de la gară, **Calese** (birji) la ori ce timp stau la dispoziție.

Spre mai bună convingere toți călătorii sunt invitați a cerceta Hotelul meu.

Sibiu, în August 1902.

Ioan Mihaiu
hotelier.

[149] 3—3

[57] 5

Editura și tipariul Tipografiei archidieceesane.